

stermega klanca, verh katerega se nama je po nekolikih trenutkih tudi pokazal prijazni terg Marijino Celje s svojo slovečo tristolpno romarsko cerkevjo. Z radostnim sercom pozdravila sva cilj današnjega popotvanja, in kaj bi ga tudi ne, saj so utrujeni udje po skoraj 12 ur trajoči pešhoji koperneli že silno po oddihu in odpočitku. (Dalje prih.)

P o d u k

zastran razstave učnih pripomočkov, ki se ima napraviti v Gorici in Poreču o jesenskih počitnicah 1875. s prvo dež. učit. konferencijo.

I. Razstava bo obsegala: a) reči za oskrbovalnice malih otrok in otroških vrtov, b) učne pomočke (učila) in šolska dela ljudskih učilnic, c) obrtnjskih in družih strokovnih šol, d) zavodov za gluhoneme.

II. Od omenjenih učilišč in zavodov pričakuje deželna šolska oblastnija: A) Risarij, stavbenih in situacijskih načrtov ali pa kalupov. B) Učnih pomočkov, ki se na teh učiliščih upotrebujejo. C) Izdelkov učenskih.

ad A. Kar se tiče načrtov onih učilišč, želi c. k. deželni šolski svēt videti zastopane samo take, kateri, v čemur koli si bodi, druge presegajo.

Naslovi na kartonih, ki zaznamujejo narisano stvar, naj bodo prosti (kratki).

V to vrsto spadajo tudi: oprava mize, skrilne pisnice, klopi, pisalniki itd. dotičnega učilišča, ktere reči, če so v katerem oziru zanimive, naj se pošljejo v naravni velikosti ali pa njihovi kalupi ali na kartonih narisane.

Tako naj se tu ozir jemlje na: priprave za prezračevanje (ventilacijo), za kurjavo v šolah, na načine razsvečevanja soban, na stranišča, posode za vodo učencem namenjeno, na kópeljne naprave za otroke v varovalnicah in šolah, na črnilnike, svinčnike in pisniške ročnike, in na naprave za pisanje ali risanje.

ad B. Učila so knjige ali drugi učni pripomočki.

Bukve, ki so vpeljane v učiliščih in zavodih, ali ktere se imajo navsvetovati, da bi se vpeljale, pošljejo dotični založniki ali pisatelji sami na razstavo.

Tako pošljejo lahko tudi društva, ktera izdajajo knjige v razširjanje ljudske omike, ali knjige mladini ali posebnim vrstam ljudi v poduk in izpodbudek — zadevna svoja dela ali zaznamke (kataloge) že izdanih knjig.

Kar se tiče druge vrste učil, štejejo se k njej sosebno taka:

1) katerim je namen, učencem uk zljajšati, n. pr. priprave za prvotni poduk v čitanji, računske priprave, priprave za polajšavo pri nauku o muziki i. dr. t. r., ali

2) taka, ktera imajo služiti v to, da se učenci po ogledovanji stvari same ali po kalupih in podobah napeljujejo, da si dotično reč mislijo prav tako, kakor je,

3) priprave za polajšavo vzajemnega poduka.

V to trojo vrsto spadajo: a) Veronauk: verske podobe; branje: tabele, metode in abecede, predalčki za črke; c) pisanje: metode in kalupi; d) računstvo: računske priprave, sistem utěž in mér, aritmetika obrnena na praktično življenje, tabele za uteže in mére, zbirke utěž in mér; e) zemljepisje in zgodovina: ilustracije k zemljepisnemu in zgodovinskemu uku, nazidne tabele, reliefni zemljevidi, atlanti, zemeljske kroglje, telurji in lunarji; f) risanje in zidarstvo: predloge vsake vrste za risanje, kalupi stavbni; g) prirodoznanstvo: zbirke prirodoznanskega orodja, podobe i. t. d. za prirodoznanski poduk; h) telovadstvo, orodje za-nje in za nauk o plavanji, skerb za zdravje; i) pripomočki za začetni poduk o kmetijstvu; k) o obrtnijstvu; l) poslednjič gredó v to vrsto učila specialnih závodov n. pr. zavodov za gluhoneme, slepe itd.

ad C. Na vsakem izdelku ktereга učenca (učenke) naj bode razkazano imé in starost njegova, koliko časa v šolo hodi, in pa potrditev šolskega ali zavodnega voditelja, da so namreč predomenjene reči resnične.

Dalje naj bode zaznamljena šola (ali zavod), od ktere je delo prišlo — s pridevkom, je li šola državna, občinska ali privatna; ali jo vzdržuje kaka verska ali svetna družba; ali je eno- ali večrazredna in koliko razredov da ima.

Pisne knjižice in risarije naj imajo prost zavitek.

Med deli gré pričakovati tudi ženskih del, ki se v šoli učé; dela iz gluhonemic in vseh družih v vrsto šol za posebne predmete spadajočih učilnic.

III. Učilišča ali založniki, kateri se hočejo udeležiti učilne razstave v Gorici ali Poreču, naj se pri predsednistvu c. k. dežel. šolsk. svetovalstva Goriškega in Isterškega v Trstu do 20. avgusta t. l. oglasé in napovedó, kakošne reči sub II. omenjenih vrst mislijo poslati v razstavo, bodisi v Gorico ali Poreč ali pa tudi na oba kraja. Na tiste, ki se pozneje oglasé, ne bode mogla ozirati se šolska oblastnija,

Razstavne reči v Poreč namenjene naj se pošljejo (poštne proste) ondašnjemu c. k. okrajnemu glavarstvu pod napisom: „Učilno-razstavne reči za c. k. deželno šolsko svetovalstvo Istersko.“ „Vročé naj se c. k. namestnijštvenemu svetovalcu in okr. glavarstva voditelju v Poreču (Parenzo)“.

Reči namenjene učilni razstavi v Gorici naj se oddajo pod napisom: „Učilno-razstavne reči za c. k. deželno šolsko svetovalstvo Goriško-Gradiščansko.“

„Vročé naj se c. k. okrajnemu šolsk. nadzorniku in glavnemu učitelju Francu Vodopivec-u na c. k. učiteljskem izobraževališči v Gorici (portofrei)“.

IV. Posebnemu odboru c. k. deželnega šolskega svetovalstva za Gorico in za Istro bode skrb, da se učne reči v Gorici in Istri primerno razstavijo.

Razstavljene reči se bodo razstavcem nazaj pošiljaje na stroške posebnega v to namenjenega zaloga.

V. Reči za razstavo odločene morajo naj dalje do 15. septembra že biti odposlane, če ne, ne pridejo na razstavo.

VI. Vsak razstavec mora, kedar kaj na razstavo pošlje, razločno naznaniti, ali hoče, da se mu reči nazaj pošljejo, ali pa, da jih c. k. dež. šolskemu svetovalstvu prepusti, da jih ovo v javne namene porabi.